

BH

How Flattery Destroyed a People

The last Judean-Roman king, Agrippa, read the Torah during “Hakhel” and wept, but the Jews assured him that he was their brother. This was the beginning of the end.

By Rabbi YY Jacobson

~~~

Dedicated by **David** and **Eda Schottenstein**
in the loving memory of
Alta Shula Swerdlov

And in honor of the birth of our daughter
Yetta Alta Shula "Aliyah" Schottenstein

~~~

Curriculum:

- 1. Class Description**
- 2. Sources**
- 3. Bibliography**
- 4. Questions and Exercises**

~~~

1. Description:

It was a momentous occasion. Hakhel. The entire Jewish nation gathered at the Second Temple in Jerusalem. Their beloved King Agrippa—a benevolent leader and a monarch of high-moral character—was reading the Torah and when he reached the portion prohibiting a non-Jew from serving as the King of Israel, he began to weep. The Jews responded: “Do not fear Agrippa! You are our brother!”

An insignificant event? The sages saw this flattery as the cause of the inner and outer destruction of the Jewish people. But why?

This class takes us on a journey into the history of Agrippa, his family background, his form of leadership and explores the great danger of false flattery for the very survival of the Jewish people individually and collectively.

2. Sources:

1. Talmud Sotah 41a Mishnah: What was the procedure of the Torah portion read by the King [at Hakhel]? At the conclusion of the first day of the festival [of Sukkos] in the eighth year, i.e., the end of the seventh, they erect a wooden dais in the Temple Court, upon which he sits; as it is said, "At the end of every seven years, in the set time etc." The Synagogue-Attendant takes a Torah-scroll and hands it to the Synagogue President, and the Synagogue-President hands it to the [High Priest's] deputy. He hands it to the High Priest who hands it to the King. The King stands and receives it, but reads sitting. King Agrippa stood and received it and read standing, for which act the Sages praised him. When he reached [the verse], "You may not put a foreigner [as king] over you," his eyes ran with tears. They (the Sages) said to him, "Fear not, Agrippa, you are our brother! You are our brother!"	(1) סוטה מא, א מתני': פרשת המלך כיצד? מוצאי יו"ט הראשון של חג, בשמיני במוצאי שביעית עושין לו בימה של עץ בעזרה, והוא יושב עליה שנאמר (דברים לא, י) מקץ שבע שנים במועד וגו'. חזן הכנסת נוטל ס"ת ונותנה לראש הכנסת וראש הכנסת נותנה לסגן והסגן נותנה לכהן גדול וכ"ג נותנה למלך והמלך עומד ומקבל וקורא יושב. אגריפס המלך עמד וקבל וקרא עומד ושבוהו חכמים, וכשהגיע (דברים יז, טו) ללא תוכל לתת עליך איש נכרי, זלגו עיניו דמעות. אמרו לו אל תתירא אגריפס, אחינו אתה! אחינו אתה!
2. Tractate Bikurim 3:4 The flute played before them until they reached at the Temple Mount. When they arrived at the Temple, even Agrippa the King would take the basket on his shoulder and enter, and carry it until the Courtyard.	(2) משנה ביכורים ג, ד החליל מכה לפניהם, עד שהן מגיעין להר הבית. הגיעו להר הבית, אפילו אגריפס המלך נוטל את הסל על כתפו ונכנס, עד שהוא מגיע לעזרה.
3. Tractate Semachot 11:6 King Agrippa once moved away [his entire entourage] from before a wedding procession, and the Sages praised him for this. They said to him, "What did you see to do this?" And he replied: "I take my crown every day, while the bride takes her crown only once."	(3) מסכת שמחות יא, ו אגריפס המלך עבר מלפני הכלה ושבוהו חכמים. אמרו לו ומה ראית? אמר להם, אני נוטל כתרי בכל יום וזאת תטול כתרה שעה אחת.
4. Vayikra Rabba 3:5 R. Yochanan said: An ordinary man, should he smell the odor of [burning] feathers, is nauseated thereby, and you say, "And the priest shall make it (the bird-offering) smoke upon the altar"?! Why then all this? Just in order that the altar may be enhanced by the sacrifice of a poor person. King Agrippas wished to offer up a thousand burnt	(4) ויקרא רבה ג, ה אמר רבי יוחנן, ההדיוט הזה אם מריח הוא ריח כנפים נפשו קצה עליו, ואת אמרת והקטיר הכהן את הכל המזבחה, וכל כך למה? אלא כדי שיהא המזבח מהודר בקרבנו של עני. אגריפס המלך ביקש להקריב ביום אחד אלף עולות. שלח ואמר לכהן גדול, אל יקריב אדם

offerings in one day. He sent to tell the High Priest: 'Let no man other than myself offer sacrifices today!' There came a poor man with two turtle-doves in his hand, and he said to the High Priest: 'Sacrifice these.' Said he: 'The king commanded me, saying, "Let no man other than myself offer sacrifices this day." Said he: 'My lord the High Priest, I catch four [doves] every day; two I offer up, and with the other two I sustain myself. If you do not offer them up, you cut off my means of sustenance.' The priest took them and offered them up. In a dream it was revealed to Agrippas: 'The sacrifice of a poor man preceded yours.' So he sent to the High Priest, saying: 'Did I not command you thus: "Let no one but me offer sacrifices this day"?' 'Said [the High Priest] to him: 'Your Majesty, a poor man came with two turtle-doves in his hand, and said to me: "I catch four birds every day; I sacrifice two, and from the other two I support myself. If you will not offer them up you will cut off my means of sustenance." Should I not have offered them up?' Said [King Agrippas] to him: 'You were right in doing as you did.'	היום חוץ ממני. בא עני אחד, ובידו שתי תורים. אמר לכהן : הקרב את אלו. אמר לו : המלך ציווני ואמר לי, אל יקריב אדם חוץ ממני היום. א"ל אדוני כהן גדול! ארבעה אני צד בכל יום, ואני מקריב שנים ומתפרנס משנים אם אי אתה מקריבן אתה חותך פרנסתי! נטלן והקריבן. נראה לו לאגריפס בחלום : קרבן של עני קדמך. שלח ואמר לכהן גדול : לא כך צויתך, אל יקריב אדם חוץ ממני היום? א"ל אדוני המלך : בא עני אחד ובידו שתי תורים, אמר לי : הקרב אלי את אלו אמרתי לו : המלך צוני ואמר לי : אל יקריב אדם חוץ ממני היום. אמר ארבעה אני צד בכל יום ואני מקריב שנים ומתפרנס משנים, אם אי אתה מקריב אתה חותך את פרנסתי, לא היה לי להקריבן? א"ל : יפה עשית כל מה שעשית.
5. Deuteronomy Shoftim, 17:15 15. You shall set a king over you, one whom the Lord, your God, chooses; from among your brothers, you shall set a king over yourself; you shall not appoint a foreigner over yourself, one who is not your brother.	5) שופטים יז, טו טו. שום תשים עליך מלך אשר יבחר ה' אלקיך בו מקרב אחיך תשים עליך מלך לא תוכל לתת עליך איש נכרי אשר לא אחיך הוא.
6. Rashi Sotah, 41a King Agrippa- He was a Jewish King, and a descendant of Herod. The Temple was destroyed in his lifetime.	6) רש"י סוטה, מא, א אגריפס המלך - מלך ישראל היה מזרעו של הורדוס, והוא שנחרב בהמ"ק בימיו.
7. Talmud Sotah 41b At that second, the "Enemies of Israel," (a euphemism for the Jews) became deserving of destruction, because they flattered Agrippa.	7) סוטה מא, ב תנא משמיה דרבי נתן : באותה שעה נתחייבו שונאי ישראל כלייה שהחניפו לו לאגריפס.
8. Jerusalem Talmud Sotah 7:7 Many victims fell on the day that they flattered him (Agrippa)...	8) ירושלמי סוטה פרק ז, הלכה ז הרבה חללים נפלו באותו היום שהחניפו לו.

9. Tosafot Sotah, 41b This was outright flattery, because Agrippa had seized power by force, and not according to the laws of the Torah, and they (the Sages) now conceded and strengthened him in this. True, they could not protest, but they should of remained silent, and not support him. This is the punishment when one flatters his fellow who is sinning because he is afraid of him, and does not worry about fear of G-d, and he makes as if the Heavenly Eye does not see him...	9 תוספות סוטה מא, ב וזו היתה החנופה שמלך בזרוע שלא כדין תורה, והודו לו והחזיקו בכך, נהי שלא יוכלו למחות היה להן לשתוק ולא להחזיקו, וזהו עונש החנופה בדבר עבירה שמחניף לחבירו מחמת יראתו מפניו, ואינו חושש על יראת הקב"ה ועושה עין שלמעלה כאילו אינה רואה.
10. Talmud Sotah 41b R. Shimon b. Chalafta said: From the day the fist of flattery prevailed, justice became perverted, conduct deteriorated, and nobody could say to his neighbor, 'My conduct is better than yours'... R. Eleazar said: As for any man in whom there is flattery, even the embryos in their mothers' wombs curse him... R. Eleazar also said: Whoever flatters his neighbor will finally fall into his hand; if he does not fall into his hand, he will fall into the hand of his sons; and if he does not fall into his sons' hand, he will fall into the hand of his grandsons.	10 סוטה מא, ב אמר ר' שמעון בן חלפתא : מיום שגבר אגרופה של חנופה נתעוותו הדינין ונתקלקלו המעשים ואין אדם יכול לומר לחבירו מעשי גדולים ממעשיך... אמר רבי אלעזר : כל אדם שיש בו חנופה אפילו עוברין שבמעיי אמן מקללין אותו... אמר רבי אלעזר : כל המחניף לחבירו סוף נופל בידו, ואם אינו נופל בידו נופל ביד בניו, ואם אינו נופל ביד בניו נופל ביד בן בנו.

3. מקורות:

סוטה דף מא, ובמפרשים.
 תוספות יבמות מה, ב; ב"ב ג, ב
 ספרי יוסף בן מתתיהו (יוסיפון)
 כד הקמח לרבינו בחיי, ערך חנופה
 ארחות צדיקים שער כ"ד, שער החניפות
 שערי תשובה לרבינו יונה, חלק ג' קפז-קצט
 חדושי אגדות מהר"ל לסוטה מא

4. Questions and Exercises

1. Why did Agrippa cry when he read the Torah?
2. Was Agrippa Jewish? Was this Agrippa I or Agrippa II?
3. What was the sin of Jews who called Agrippa their brother – according to Rashi and according to Tosefos?
4. Trace the genealogy of the kings from Antipater until Agrippa II.
5. Are you a flatterer? Do you ever say insincere things to people just to please them?
6. Do you think flattery is ever appropriate?
7. Do others flatter you? How does that make you feel about them?
8. Do you think flattery can take you far in life?
9. How can a person wean himself off being a flatterer?
10. Why did the Rabbis see the flattery toward Agrippa as such a severe phenomenon?